Muistio

Työelämä
Mikko Räsänen

2.4.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Ulkomaalaislain ja kausityölain väliaikainen muuttaminen HE 36/2020

Hallitus esittää ulkomaalaislain ja kausityölain väliaikaista muuttamista. Muutos mahdollistaisi maassa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnteon huoltovarmuuden ja työmarkkinoiden toimivuuden kannalta tärkeillä aloilla ja tehtävissä, jotka on määritelty EU:n komission kahdessa tiedonannossa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tukee esityksen tavoitetta varmistaa työmarkkinoiden häiriötön toiminta koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa. Lukuisista lomautuksista ja laajoista YT-neuvotteluista huolimatta Suomessa on edelleen työpaikkoja, joita on vaikea täyttää.

EK huomauttaa, että työpaikoilla ja rakennusurakoissa on välttämätöntä, että kaikki työt tulevat tehdyiksi. Yhtään ketjun osaa ei voi jättää tyhjäksi. Huoltovarmuuden ja työmarkkinoiden kannalta tärkeät tehtävät on ymmärrettävä laajasti ja rekrytointitarpeita tarkasteltava kansallisista lähtökohdista.

Ulkomaisen työvoiman rekrytointimahdollisuuksien täydellisen pysähtymisen vuoksi työvoiman saaminen useisiin tehtäviin on lähes mahdotonta. Osaavaa työvoimaa tarvitaan rakennusalan ja laivanrakennuksen lisäksi myös teknologia- ja energiateollisuudessa sekä logistiikan ammattitehtävissä ja tukitoiminnoissa.

Pula maatalouden kausityöntekijöistä on ilmeinen. Ulkomaisen kausityövoiman ja metsämarjanpoimijoiden vähentyminen aiheuttaa dramaattiset seuraukset Suomen maataloudelle, mikä heijastuu kotimaisen elintarviketeollisuuden koko tuotantoketjuun ja kotimaisten elintarvikkeiden saatavuuteen.

Mikäli koronaviruksen aiheuttamat liikkumisrajoitukset jatkuvat ja ulkomaisten työntekijöiden maasta poistuminen heistä riippumattomasta syystä estyy, ovat he työttöminä tai lomautettuina suomalaisen sosiaaliturvan varassa. Siksi on perusteltua, että heillä on, vaikka vain väliaikaisesti, mahdollisimman laajat mahdollisuudet hankkia itse toimeentulonsa.